

Bydgoszcz, maja 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.1.6.2019.BG/Acz/JL

**Pan
Romuald Jaskólski
Dyrektor
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 8
Dom dla dzieci „Karolina”**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art.122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477), w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 8, Dom dla dzieci „Karolina” ul. Dworcowa 18, 88-181 Jaksice (zwanej dalej POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 9, 11 i 15 kwietnia 2019 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

- J. L. – inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
- B. G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
- A. C. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

na podstawie Upoważnienia Nr 697/2018 z dnia 19 października 2018 r. w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
 - stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej,
 - przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania w placówce,
 - przestrzeganie praw dziecka,
 - kwalifikacje osób pracujących z dziećmi,
2. okres objęty kontrolą – od 1 stycznia 2017 r. do 8 kwietnia 2019 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie.

Na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli. Oceny dokonano w oparciu o następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Placówki opiekuńczo-wychowawczej Nr 8 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Karolina” przy ul. Dworcowej 18, będącego Załącznikiem Nr 3 do uchwały Nr V/38/2015 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 27 lutego 2015 r. i jest placówką socjalizacyjną. Zgodnie z § 3 ww. dokumentu jej obsługę administracyjno-ekonomiczną oraz organizacyjną prowadzi Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu (zwany dalej Ośrodkiem lub OWDiR) i w myśl § 5 Statutu kieruje nią dyrektor Ośrodka, wypełniając swoje zadania przy pomocy wychowawcy-koordynatora. W okresie objętym kontrolą funkcję tę w POW Nr 8 pełniła pani M. B. W Placówce obowiązuje Regulamin Organizacyjny, stanowiący Załącznik Nr 8 do Uchwały Nr 188/2015 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego z dnia 12 listopada 2015 r., który określa min. organizację, zasady pobytu dziecka w placówce oraz prawa i obowiązki wychowanka.

Ponadto opracowano szereg procedur i wydano Zarządzenia regulujące funkcjonowanie kontrolowanej Placówki, w tym:

- Procedurę odwoławczą w przypadku łamania Praw Dziecka,
- Procedurę postępowania w przypadku wykorzystania seksualnego dziecka przebywającego w OWDiR w Inowrocławiu,
- Zarządzenie Nr 1/2019 Dyrektora Ośrodka, dotyczące min. stawki żywieniowej, kieszonkowego, stawki odzieżowej, kwoty na zakup środków czystości i artykułów chemicznych.

Koszt utrzymania dziecka w Placówce w 2017 r. wyniósł 3820,28 zł, a w 2018 r. - 4165,23 zł.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko- Pomorskiego: Decyzja WPS.IX.9423.22.2013.BG z dnia 02.09.2013 r.

A. Standard usług świadczonych przez placówkę:

PO-W Nr 8 znajduje się w Jaksicach przy ulicy Dworcowej 18. Funkcjonuje od 2013 roku w piętrowym domu wolnostojącym o powierzchni użytkowej 224,5 m² na ogrodzonej działce wielkości ok. 1,3 ha. Budynek wyposażony jest we wszystkie media i ogrzewanie gazowe. W części działki przeznaczonej na cele rekreacyjne znajduje się piaskownica, jest wyznaczone miejsce na sezonowo rozstawianą trampolinę i basen, a w ogródku rosną drzewa i krzewy pielęgnowane przez dzieci. Przed domem przygotowano utwardzony plac, który wychowankowie wykorzystują do zabaw na rolkach i deskach. W Placówce znajduje się m.in. 7 pokoi 2 osobowych, 2 łazienki i ubikacje na piętrze (osobno dla dziewcząt i chłopców) i jedna na parterze przystosowana dla osób niepełnosprawnych, kuchnia i połączony z nią salon, aneks wypoczynkowy z telewizorem na piętrze, magazyn żywnościowy przy kuchni oraz pomieszczenie gospodarcze urządzone pod schodami i przeznaczone głównie do przechowywania zapasowych artykułów higienicznych i akcesoriów do sprzątania domu. Szczegółowy wykaz i opis pomieszczeń przedstawiono w Protokole oględzin.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz. 1720), zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej lub rozporządzeniem MPiPS.

B. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Jadłospisy układane są przez intendentów zatrudnionych w OWDiR w Inowrocławiu i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci, co zostało potwierdzone w rozmowach z wychowankami.

Dzieci otrzymują 5 posiłków dziennie, w tym drugie śniadanie do szkoły oraz podwieczerek. Pomagają głównie przy sporządzaniu kolacji i wszystkich posiłków w dni wolne od pracy dla osoby gotującej oraz przy sprzątananiu po jedzeniu. Dodatkowo mogą wspólnie z wychowawcą przygotowywać ciasta lub inne potrawy, zgodnie z własnymi pomysłami. Wychowankowie mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napoi przez całą dobę. Z przekazanych informacji wiadomo, iż aktualnie żadne z podopiecznych Placówki nie wymaga stosowania diety specjalistycznej, natomiast w 2018 r. jedno dziecko otrzymywało mleko bez laktozy z powodu podejrzeń o jej nietolerancję.

Ponieważ w trakcie rozmowy dwóch chłopców zgłosiło, iż na skutek spóźnionego powrotu z boiska na kolację decyzją pracującego wówczas wychowawcy zostali jej pozbawieni, pisemne wyjaśnienia w tej sprawie złożył Dyrektor OWDiR w Inowrocławiu.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jaksicach, ul. Dworcowa 8. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, w okresie objętym kontrolą dzieci korzystały z opieki specjalistów min. w: PZP w Bydgoszczy, ul. Stawowa 1, Farma-Med Kujawskim Centrum Medycznym w Inowrocławiu, ul. Narutowicza 24, Szpitalu Wielospecjalistycznym w Inowrocławiu, ul. Poznańska 97, NSZOZ w Inowrocławiu, ul. Świętokrzyska 53. Leki podawane są wychowankom zgodnie z zaleceniami lekarza i według procedury obowiązującej w OWDiR, a przechowuje się je w metalowej szafce zamykanej na klucz, do której dzieci nie mają dostępu. Szczegółowe informacje na temat omawianych zagadnień przedstawiono w Protokole przyjęcia wyjaśnień i przygotowanej dla kontrolujących Ankiecie.

W okresie objętym kontrolą w Placówce przebywała 1 wychowanka w ciąży, której zapewniono warunki pobytu odpowiednie do potrzeb i zapewniono stałą opiekę psychologiczną i ginekologiczno-położniczą. W załączeniu tematyczne Oświadczenie.

3. Zaopatrzenie wychowanków w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym w środki higieny osobistej - bez zastrzeżeń. Stawka odzieżowa na rok 2019 została ustalona na poziomie 600 zł na osobę, jednak w przypadku zaistnienia konieczności dodatkowych wydatków (po uzgodnieniu z Dyrektorem OWDiR) zakupy dokonywane są stosownie do potrzeb wychowanków. Ponadto odzież lub środki finansowe na jej zakup pozyskiwane są od sponsorów i darczyńców. Kontrolujący sprawdzili, że dla każdego wychowanka prowadzona jest indywidualna Karta odzieżowa. Środki higieniczne kupowane są dla wychowanków raz w miesiącu za kwotę 25 zł na osobę.

Oświadczenie o działaniach w zakresie wyposażenia w odzież i środki higieny osobistej w załączeniu.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje do własnego dysponowania kwotę pieniężną w wysokości od 11 zł do 80 zł (przeciętnie 25 zł). Wielkość kieszonkowego jest zróżnicowana i ustalana po konsultacjach z wychowawcami i wychowankami, zgodnie z obowiązującą procedurą przyznawania kieszonkowego. Wypłata pieniędzy następuje do 25 dnia każdego miesiąca. Podopieczni Placówki przebywający aktualnie w MOS i MOW otrzymują kieszonkowe

przelewem lub przekazem pocztowym, a jego wysokość zależy od opinii, przekazanej Placówce przez pracowników tych Ośrodków.

Kontrolujący sprawdzili, że na Listach kieszonkowego obok kwoty i uzasadnienia dla jej wysokości znajdują się podpisy wychowanków. W rozmowie z dziećmi ustalono jednak, że Listy podpisywane były przed wypłatą, a wychowawca-koordynator potwierdziła, że przy przekazywaniu pieniędzy, wychowawca nie odbierał pisemnego potwierdzenia przekazywania kieszonkowego wychowankowi.

W rozmowie kontrolujących z grupą chłopców zgłoszono, że jesienią 2018 r. dwóch wychowanków, w ich opinii, zostało pozbawionych kieszonkowego. Wątpliwości zostały przekazane Dyrektorowi OWDiR, który udzielił w tej sprawie wyjaśnienia w formie pisemnej (Dowód: akta kontroli str. 33).

5. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły i pomoce szkolne, są uczniami:

- Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego w Inowrocławiu - 1 wychowanka,
- Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Jaksicach – 8 wychowanków,
- Szkoła Podstawowa przy MOS w Gołańczy – 1 wychowanek,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Inowrocławiu – 1 wychowanek,
- Szkoła Branżowa I Stopnia nr 5 przy MOW we Włocławku – 1 wychowanek,
- Szkoła Podstawowa przy MOW nr 1 w Malborku – 1 wychowanek,
- Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła we Włocławku – 2 wychowanków.

Podopieczni podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych. Systematycznie korzystają z pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych. Dodatkowej pomocy w placówce przy realizacji obowiązku szkolnego udzielają im wychowawcy oraz pedagog, a poza placówką korzystają z zajęć rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównawczych na terenie szkół, do których uczęszczają. Ponadto w roku szkolnym 2017/18 dwie wychowanki brały udział w płatnych korepetycjach z matematyki, jednej udzielano pomocy dydaktycznej w świetlicy socjoterapeutycznej „Kasztanek” i jednej w świetlicy terapeutycznej „Tygryski” w Inowrocławiu. W roku szkolnym 2017/18 i 2018/19 jeden wychowanek korzystał z indywidualnego nauczania, a w roku 2017 i 2018 jeden wychowanek nie otrzymał promocji do kolejnej klasy (Dowód: akta kontroli str. 34-42).

Zgodnie z zapisami § 18 ust. 1 pkt 13 oraz pkt 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, przez Placówkę ponoszone są koszty przejazdu dzieci do i z miejsca uzasadnionego ich pobytu poza placówką oraz, w razie zaistnienia potrzeby, pokrywane są koszty pobytu w bursie lub internacie. Aktualnie 3 wychowanków przebywa poza placówką: 2 w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych i jedna wychowanka w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii.

6. Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji wychowanków kontrolowanej instytucji ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzone są 2 teczki: Akta osobowe wychowanka oraz Diagnoza wychowanka Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny. W pierwszej gromadzone są: w części A - dokumenty dotyczące skierowania do placówki, kontaktów z sądami oraz urzędowe poświadczenia sytuacji życiowej dziecka, w części B - dotyczące jego sytuacji szkolnej, w C - aktualizacje wiedzy o sytuacji w środowisku rodzinnym dziecka, zgłoszenia do rodzinnej pieczy zastępczej, do ośrodka adopcyjnego oraz dokumenty związane z jego usamodzielnieniem, a w D – m.in. informacje na temat ubezpieczenia zdrowotnego wychowanka oraz alimentacji. W drugiej teczce znajduje się diagnoza psychofizyczna dziecka, a także dokumentacja związana z pracą pedagoga,

psychologa, pracownika socjalnego, protokoły z posiedzeń zespołów do ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, Opinie i Orzeczenia PP-P, Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz inne notatki źródłowe i pisma urzędowe.

W ocenie kontrolujących dokumentacja prowadzona jest bardzo rzetelnie, diagnozy są bardzo szczegółowe, spełniają zapisy §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, odpowiednich do zdiagnozowanych potrzeb:

a) W OWDiR w okresie objętym kontrolą na stanowisku psychologa świadczącego pomoc dzieciom w PO-W Nr 8 zatrudnione były: w roku szkolnym 2016/2017 i 2017/2018 pani A. W., następnie pani S. W. Zajęcia z dziećmi prowadzone były zgodnie z zatwierdzanym przez Dyrektora rozkładem godzin, których wymiar zależał od bieżących potrzeb w Placówce.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza *Diagnozę psychofizyczną dziecka*, prowadzi *Arkusze badań i obserwacji psychologicznych* dla każdego wychowanka, *Kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa z opisem ich przebiegu* oraz *Dziennik zajęć*. Dokumentacja prowadzona jest systematycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Psycholog prowadzi zajęcia indywidualne ukierunkowane na zmiany w sferze poznawczej, emocjonalnej, społecznej u podopiecznych, koryguje i wspiera ich rozwój osobisty. Przyczynami skierowania dzieci na zajęcia były m.in.: zaburzenia zachowania i słaba kontrola emocji, tendencje do nadmiernego reagowania złością w sposób nieakceptowany społecznie, niska samoocena, konfliktowe relacje w grupie czy duże pobudzenie psychoruchowe lub uzależnienie od nikotyny. W zajęciach brały udział także dzieci ofiary przemocy fizycznej w swoich środowiskach rodzinnych, ofiary wykorzystania seksualnego, prowadzono rozmowy wspierające z wychowankami w związku z ciężką chorobą ich matki.

Psycholog poświęcał także czas na okolicznościowe spotkania z wychowankami według ich potrzeb oraz na prowadzenie obserwacji. Aktualnie systematycznym wsparciem psychologicznym prowadzonych działań w Placówce objętych jest 5 wychowanków (P.K., K.M., N.W., U.W., M.B.), dwóch uczestniczy w tematycznych rozmowach wzmacniających wtedy, kiedy zaistnieje taka potrzeba.

Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności. W ramach obowiązków m.in.:

- analizuje stan rozwojowy dzieci, opracowuje diagnozę psychofizyczną,
- współdziała z wychowawcą w opracowaniu planu pomocy dziecku,
- prowadzi i dokumentuje obserwacje psychologiczne,
- prowadzi poradnictwo dla rodziców dzieci przebywających w placówce,
- prowadzi zajęcia terapeutyczne,
- bierze udział w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka,
- przygotowuje niezbędną dokumentację kwalifikacyjną dzieci zgłaszanych do ośrodka adopcyjnego, współdziała w tym zakresie z pedagogiem i wychowawcą.

Dodatkowo psycholog prowadzi Dziennik zajęć, w którym odnotowuje wszystkie podejmowane działania. W trakcie kontroli ustalono także, że wykonując badania diagnostyczne specjalista korzysta z różnorodnych narzędzi badawczych. Ich wykaz przedstawił w formie pisemnej.

b) W OWDiR, w okresie objętym kontrolą zatrudniona była pedagog, pani M. J., która realizowała swoje zadania według zatwierdzonego przez Dyrektora rozkładu godzinowego pracy oraz zgodnie z przyjętym zakresem obowiązków.

Pedagog sporządzała wspólnie z psychologiem oraz pracownikiem socjalnym *Diagnozę psychofizyczną*, prowadziła *Arkusze badań* oraz *Arkusze obserwacji pedagogicznych* i *Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu*. W ramach obowiązków m.in. współpracowała ze szkołami, sądami, innymi placówkami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, brała udział w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, przygotowywała dokumentację do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Ośrodka Adopcyjnego oraz sporządzała konieczne opinie o wychowankach.

Ponadto prowadziła zajęcia terapeutyczne stosownie do potrzeb wychowanków, świadczyła pomoc wychowawcom w sytuacjach problemowych i w redagowaniu pism w sytuacjach specyficznych, brała udział w wyjazdach wypoczynkowych dla dzieci, uczestniczyła w szkoleniach podnoszących kompetencje pedagogiczne i pełniła obowiązki koordynatora POW Nr 8 w czasie jego nieobecności. W okresie objętym kontrolą pedagog realizowała indywidualne terapie pedagogiczne z wychowankami na podstawie przygotowywanych przez siebie *Programów terapeutycznych ...* Działania kierunkowała na wyrównywanie braków edukacyjnych, wzbogacanie słownictwa, poprawę percepcji wzrokowej i słuchowej oraz ich koordynację z ruchem, poprawę koncentracji uwagi, pamięci i logicznego myślenia. Prowadziła ćwiczenia mające na celu podnoszenia sprawności grafomotorycznej, polepszenie tempa i techniki czytania, a także ćwiczenia wyciszające i relaksacyjne. Wszystkie zajęcia były odnotowywane w *Karcie udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga ...* i dostosowane były do indywidualnych możliwości i potrzeb dzieci. Podstawę kwalifikacji do udziału w terapii stanowiły wskazania z PPP oraz własne analizy deficytów dzieci. W bieżącym roku szkolnym z terapii pedagogicznej na terenie Placówki korzysta 9 wychowanków.

7. W OWDiR w okresie objętym kontrolą na stanowisku pracownika socjalnego zatrudniona była pani B. P. w wymiarze 1/1 etatu, tj. 1/7 etatu na każdą z placówek obsługiwanych przez Ośrodek. Aktualnie od 3.09.2018 r. na tym stanowisku została zatrudniona pani Aleksandra Zielińska w wymiarze 1/3 etatu na placówkę. Pracownik socjalny realizuje zadania zgodnie z zakresem czynności.

Do jego zadań należy m.in.:

- ustalanie kierunku działań i współdziałanie z wychowawcą-opiekunem w zakresie pracy z rodziną wychowanka,
- rozpoznawanie sytuacji rodzinnej dziecka (prawnej, zdrowotnej, ekonomicznej, itp.) na podstawie wizyt w środowisku, analizy wywiadu, przeprowadzonych rozmów,
- opracowanie częściowej diagnozy wychowanka - w zakresie sytuacji rodzinnej,
- utrzymywanie kontaktu z instytucjami wspierającymi rodzinę w środowisku, w szczególności z pracownikami socjalnymi ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania wychowanka, sądami, ośrodkami adopcyjnymi,
- udział w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka,
- udzielanie porad rodzinom wychowanków oraz podejmowanie działań na rzecz unormowania sytuacji rodzinnej wychowanka w celu stworzenia warunków niezbędnych do powrotu dziecka do rodziny.

Na podstawie przeprowadzonej rozmowy i analizy przedstawionej dokumentacji ustalono, iż pracownik socjalny swoje obowiązki realizuje planowo i systematycznie, wypełniając konkretne zadania w zależności od sytuacji rodzinnej wychowanków.

8. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji oraz informacji udzielonej w Ankiecie (Dowód: akta kontroli str. 34-42) ustalił, iż wychowawcy pełnią dyżury zgodnie z grafikiem sporządzanym na każdy miesiąc. W dniach nauki szkolnej w godzinach popołudniowych i popołudniowych pracuje 1 lub 2 wychowawców (od 7.00 do 15.00, od 12.00 do 20.00 i od 14.00 do 22.00), a w dni wolne od nauki dyżur pełni 1 wychowawca (najczęściej w godzinach od 8.00 do 15.00 albo od 15.00 do 22.00). Opiekę nocną pełni 1 wychowawca, który pracuje w godzinach od 22.00 do 8.00, ale także w dni wolne od nauki między 22.00 a 6.00.

Powyższe zabezpieczenie jest zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w Kartach dyżuru nocnego, 3 razy w ciągu nocy (o godz. 22.00, 2.00 i 6.00), stosownie do obowiązujących przepisów (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

9. Zgodnie ze standardami określonymi w § 14, 15, 17.1 i 17.4 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej w Placówce opracowuje się dla każdego wychowanka:

1) diagnozę psychofizyczną dziecka – w okresie objętym kontrolą psycholog i pedagog we współpracy z pracownikiem socjalnym opracowywali *Diagnozę psychofizyczną*. Dokument był bardzo szczegółowy i zawierał wszystkie elementy wskazane w § 14 ww. rozporządzenia, w tym mocne strony i potrzeby dziecka.

Podczas rozmowy z Dyrektorem i Koordynatorem podkreślono potrzebę okresowej aktualizacji diagnoz w przypadku wychowanków długotrwale przebywających w Placówce.

2) plan pomocy dziecku (PPD, Plan, Plan Pomocy) - opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka m.in. na podstawie wskazanej wyżej Diagnozy.

Plan zawierał katalog przewidywanych działań długoterminowych i krótkoterminowych, cel pracy z dzieckiem, wymieniał obszary, w jakich planowane były oddziaływania, i opis ich stanu w momencie opracowywania PPD, konkretne zamierzenia, proponowane sposoby ich realizacji, termin, w jakim należy je osiągnąć, osoby odpowiedzialne za wykonanie oraz przygotowano w nim miejsce na wnioski do dalszej pracy. W dokumentacji dzieci obok PPD znajdowały się także Karty modyfikacyjne do Planów (Karty, Modyfikacje) przygotowywane zgodnie z terminami określonymi w §15.5 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej i przedstawiające ewentualne zmiany w obrębie celu pracy, działań długoterminowych i krótkoterminowych, opisy tych działań, informacje o wyznaczonym terminie następnej modyfikacji oraz zawierające wnioski w sprawie zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce.

Podczas analizy PPD i sporządzonej do niego w dniu 5.04.2019 r. Karty modyfikacyjnej dla wychowanka D.W. kontrolujący zauważyli, że w Planie Pomocy cała kolumna pt.: *Wnioski do dalszej pracy ...* pozostała pusta, kiedy w Karcie modyfikacyjnej zapisano konieczność dokonania zmian w działaniach krótkoterminowych i opisano te działania w przygotowanej tabeli.

W ocenie zespołu inspektorów, informacja o konieczności dokonania zmian w działaniach na rzecz dziecka najpierw powinna znaleźć się w odpowiedniej rubryce PPD, a dopiero po tym należy ją uszczegółwić w Karcie modyfikacyjnej. Ustalono także, iż w czasie opracowywania dokumentów trzeba umieszczać w nich relacje na temat, czy w minionym okresie wykonano zaplanowane jednorazowe zadania (np. zapisanie podopiecznego

na wybrane szkolne zajęcia dodatkowe, powiadomienie o czymś sądu, ustalenie obowiązujących zasad itp.), a w Modyfikacjach nie powinno się powielać treści z Planów (w analizowanym przypadku np. prowadzenia z wychowankiem rozmów nt. szkodliwości palenia papierosów). Przy analizie całego tematycznego materiału zwrócono także uwagę, że PPD powyżej 3-4 Modyfikacji (a w aktach są Plany z Kartami nawet nr 11), są mało czytelne i czasem prawie w całości już nieaktualne. W opinii kontrolujących wskazane jest więc, aby w zależności od wieku dziecka Plany tworzyć na okres 1 roku do 2 lat, co lepiej opisze aktualną sytuację podopiecznego i wyraźnie wskaże konieczne bieżące działania w poszczególnych obszarach. Uwagi w tym zakresie zostały przekazane przez kontrolujących w rozmowie z Dyrektorem i Koordynatorem Placówki.

W przypadku wychowanków usamodzielnianych sporządzany jest *Indywidualny Program Usamodzielnienia* w terminie określonym w art.145 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i zatwierdzany przez kierownika PCPR. Wychowanek chcący pozostać w Placówce po osiągnięciu pełnoletności, zgodnie z art. 37 ust.2 przywoływanej wyżej ustawy, otrzymuje na to pisemną zgodę Dyrektora.

3) karty pobytu - prowadzone są zgodnie z § 17 ust.1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Karty uzupełniane są regularnie w każdym miesiącu przez wychowawców prowadzących.

4) arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – dla każdego dziecka pedagog prowadzi Arkusz obserwacji pedagogicznych, w którym wpisy nanosi raz w miesiącu od września do sierpnia następnego roku, tj. w okresie trwania roku szkolnego. Arkusz zawiera informacje wynikające ze spostrzeżeń specjalisty i dokonanych przez niego obserwacji dziecka, w tym podczas codziennego funkcjonowania podopiecznego w grupie i w trakcie zajęć. Pedagog przeprowadza diagnostyczne i kontrolne badania dzieci.

5) arkusz badań i obserwacji psychologicznych – dokumenty psycholog prowadzi w taki sam sposób jak opisany wyżej, dotyczący pedagoga.

6) karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu – specjaliści bardzo rzeczowo i sumiennie opracowują Karty udziału w zajęciach. Skontrolowane zawierały najczęściej min.: zdiagnozowane deficyty i potrzeby wychowanka, listę mocnych stron, planowany zakres oddziaływań, dokładne informacje o przedmiocie i przebiegu zajęć oraz wnikliwe uwagi i spostrzeżenia. Po każdym półroczu dokonywana jest analiza postępów wychowanka i podejmowana decyzja o kontynuacji lub zakończeniu zajęć. W dokumentacji pedagoga znajdują się także Programy zajęć terapeutycznych prowadzonych z konkretnymi podopiecznymi wraz z opisami ich realizacji i końcowymi wnioskami.

11. Księga ewidencji wychowanków wspólna dla wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez OWDiR Ewidencja wychowanków zawiera dane dotyczące dziecka, jego rodziców oraz postanowienia i skierowania do placówki, a także datę przyjęcia do danej placówki, datę skreślenia z podstawą i miejscem wypisu.

12. W placówce funkcjonuje Zespół ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. W posiedzeniach zespołu uczestniczyli: przewodniczący Zespołu tj. Kierownik do spraw merytorycznych Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny, wychowawca-opiekun i rodzice lub opiekun prawny dziecka, wychowawca-koordynator placówki, psycholog, pedagog,

pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, a także pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego (KPOA), pracownik socjalny OWDiR. Zespół dokonywał okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb i nie rzadziej niż co pół roku oraz po dokonaniu oceny przekazywał do sądu kserokopię Protokołu ze swojego posiedzenia z pisemnym wnioskiem dotyczącym zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, do czego był zobowiązany przez art. 138 ustawy o wspieraniu rodziny.

Zgodnie z przekazanymi Protokołami przyjęcia wyjaśnień, w POW Nr 8 na bieżąco przestrzegany jest art. 4a ww. ustawy, tzn. prowadzone są wysłuchania dziecka w szczególności przy dokonywaniu oceny jego aktualnej sytuacji życiowej i rozwojowej oraz w procesie kwalifikacji do przysposobienia. Stosownie do zachodzących okoliczności przy decydowaniu zdanie dziecka jest uwzględniane.

W okresie kontrolowanym do KPOA w Toruniu zgłoszono łącznie 4 dzieci, w tym rodzeństwo dwuosobowe. Do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia dzieci w rodzinnych formach, zgłoszonych było w tym czasie 6 dzieci (Dowód: akta kontroli str.6).

Stwierdzono również prawidłową realizację zadania określonego w art. 100 ust. 4a ustawy o wspieraniu rodziny.

C. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami obecnymi w placówce w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie badanej dokumentacji (w tym analiza Ankiety - Dowód: akta kontroli str. 6) ustalono:

1. Prawidłowy dostęp do nauki, tzn. wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami. Dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce, której udzielają wychowawcy i specjaliści.
2. W ramach czasu wolnego organizowane są dla dzieci zajęcia plastyczne (tworzenie komiksów, rysowanie węglem), zajęcia kulinarne (głównie w dni wolne od nauki szkolnej), sportowe (treningi piłki nożnej na Orliku, a także udział w treningach i meczach lokalnych drużyn ligowych, wyjazdy na pływalnię do Inowrocławia), podopieczni uczestniczą w zajęciach koła żeglarskiego prowadzonego przez Dyrektora.
3. Dzieci korzystają z zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno - sportowych na terenie szkół, do których uczęszczają (Uczniowski Klub Sportowy SP w Jaksicach, harcerstwo).
4. Dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – w latach 2017-2018 organizowane były wspólne wyjścia do kina (Projekt „Bilety do kultury”), każdego roku w okresie wakacji letnich 2 dzieci uczestniczyło w rejsach żeglarskich po Mazurach, co roku organizowane były wyjazdy w Bory Tucholskie i na kolonie w Niemczech, dzieci uczestniczyły w biwakach i wyjazdach z drużyną harcerską, były na kilkudniowych wyjazdach nad morze. W ferie zimowe uczniowie SP w Jaksicach korzystali przez tydzień z półkolonii, wszyscy wychowankowie brali udział w zajęciach organizowanych przez wychowawców i jeździli na pływalnię. W 2017 r. czworo podopiecznych uczestniczyło w zajęciach sportowych w Ice Studio w Inowrocławiu. Poza tym dzieci przygotowują i uczestniczą w uroczystościach okolicznościowych (m.in.: urodzinach wychowanków, Komunii i spotkaniu wigilijnym) oraz biorą aktywny udział w zajęciach kulturalnych prowadzonych poza Placówką np. w przedstawieniach z okazji świąt, Dnia Babci, Dziadka, Kobiet itp., uczestniczą w realizowanym projekcie „Z wigorem w Lepsze

jutro”, w ramach którego m.in. realizują jednodniowe wycieczki do Torunia, Bydgoszczy, Inowrocławia.

5. Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy w ocenie dzieci wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem.
6. W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. W Placówce w przypadku niewłaściwego zachowania, zgodnie z Protokołem przyjęcia oświadczenia od wychowawcy koordynatora, stosuje się najczęściej rozmowy wychowawcze i obniżenie stawki kieszonkowego (do 11 zł), a w przypadkach rażącego naruszenia regulaminów, sporządza się notatki służbowe, które umieszcza się w aktach wychowanka i dokonuje się zgłoszeń incydentów na policję.
7. W zakresie zrzeszania się - w placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków, wszystkie problemy omawiane są na bieżąco z wychowawcami oraz specjalistami. Dzieci mogą wyrażać własne zdanie także m.in. w trakcie zebrań Zespołów ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

D. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce z dziećmi pracuje aktualnie 5 wychowawców, pracownik socjalny, psycholog oraz pedagog. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Akta osobowe osób pracujących z dziećmi zawierają oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych - 14,
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji - 15 wychowanków,
- Skreślonych z ewidencji w 2018 r. - 5 wychowanków, przyjętych w 2018 r. - 5,
- Skreślonych z ewidencji w 2019 r. - 0 wychowanków, przyjętych w 2019 r. - 0,
- Stan na dzień kontroli tj. 09.04.2019 r. - 15 (w tym 1 w MOS, 2 w MOW),
- Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności - 1,
- Liczba dzieci z upośledzeniem umysłowym - 2,
- Liczba dzieci z postanowieniem z ustawy o post. w sprawach nieletnich - 6,
- Liczba sierot - 0,
- Liczba półsierot - 7,
- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – 3 oraz 1 w trakcie dokonywania formalności zgłoszeniowych,
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki - 6,
- Ucieczki z placówki: w okresie od stycznia 2017 r. do 9 kwietnia 2019 r. było ich 51, w tym 20 samowolnych oddaleń trwało około 3 godzin (powrót wychowanków w późnych godzinach wieczornych), 22 trwały dobę (dotyczy wychowanków przebywających aktualnie w MOW i MOS) oraz 9 uciezek trwających ponad dobę (wychowankowie przebywający w MOW). Procedura postępowania znana jest Dyrektorowi placówki. Przyczyny uciezek: niedostosowanie społeczne, przejaw demoralizacji, negatywne wpływy środowiska rówieśniczego, zaspokajanie potrzeby przynależności i akceptacji.
- Liczba dzieci umieszczonych w MOS - 1,

- Liczba dzieci umieszczonych w MOW – 2,
- Liczba dzieci usamodzielnionych – 2017 r.- 1, 2018 r.- 4, 2019 – 0.

W związku z pozytywną oceną działalności jednostki nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Kontrolę wpisano pod numerem 107/2019 w Księżce kontroli w dniach 9, 11, i 15 kwietnia 2019 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art. 198 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.*

/PODPIS I PIECZĘĆ WOJEWODY/

